

УДК 378.091.2:005.963.2-051(73)
DOI 10.32999/ksu2413-1865/2019-86-60

ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ТЬЮТОРІВ У СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ

Осадча К.П., к. пед. н., доцент,
доцент кафедри інформатики і кібернетики
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

У статті вивчено досвід професійної підготовки тьюторів у США. З'ясовано, що тьюторські асоціації у США мають різні сертифікаційні програми та вимоги до тих, хто бажає отримати підготовку до тьюторської діяльності та сертифікат тьютора. Зроблено висновок, що професійна підготовка тьюторів у США здійснюється або у рамках формального навчання в галузі освіти з обов'язковим проходженням сертифікаційних курсів, або шляхом обов'язкового завершення сертифікаційної програми підготовки тьюторів, або завдяки вступу до однієї з національних асоціацій із підготовки тьюторів.

Ключові слова: досвід підготовки, професійна підготовка, тьютор, тьюторство, США.

В статье изучен опыт профессиональной подготовки тьюторов в США. Выяснено, что тьюторские ассоциации в США имеют различные сертификационные программы и требования к тем, кто желает получить подготовку к тьюторской деятельности и сертификат тьютора. Сделан вывод, что профессиональная подготовка тьюторов в США осуществляется или в рамках формального обучения в области образования с дополнительным прохождением сертификационных курсов, или путем обязательного прохождения сертификационной программы подготовки тьюторов, или благодаря вступлению в одну из национальных ассоциаций по подготовке тьюторов.

Ключевые слова: опыт подготовки, профессиональная подготовка, тьютор, тьюторство, США.

Osadcha K.P. ORGANIZATION OF TRAINING OF TUTORS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

The article examines the experience professional training of tutors in this country on the basis of the analysis national information educational resources and the activities of national tutoring associations in the United States. It has been found that associations have different certification programs and requirements for those, who wish to receive training intuition activities and a certificate of a tutor to work in the field of additional educational services. In particular, the National Tutoring Association offers a wide range of training, assessment and certification services, using, in addition to traditional approaches (seminars, trainings), online training through NTA Live and webinars. It also distributes the newsletters and educational books of its own publishing house for preparation certification at different levels. College Reading & Learning Association offers another means for training tutors – holding seasonal schools (institutes) for tutors. The Association for Tutoring Professionals (ATP) provides a communication platform that connects tutors, facilitators and administrators, who seek to develop the student's independence. The ATP offers such opportunities as association membership, high-quality professional development, community of professionals, the exchange of tools and methods, the training of teachers and teachers, an annual conference for researchers and practitioners, publication of research and newsletters, online training through web-seminars. It has been found that the practice of training tutors through certification programs is quite common in the United States, as evidenced by the presence of several associations that provide certification and tuition training. In the article the author concludes that the professional training of tutors in this country is carried out either through formal education in the field of education with the optional passage of certification courses, either through the compulsory completion of a certification program for the training of tutors, or by joining one of the national associations with the training of tutors.

Key words: training experience, professional training, tutor, tutor, USA.

Постановка проблеми. Аналіз сучасного стану освіти свідчить про зростаючу увагу до індивідуалізації та відкритості освіти, розповсюдження домашньої освіти та додаткових освітніх послуг. У таких умовах зростає потреба у тьюторській діяльності як такій, що на основі діагностики особистості, через створення надмірного ресурсного середовища, різноманіття і вибір пропозицій, освітні проби шляхом супроводу і рефлексії веде до створення

індивідуальної освітньої програми підопічного та визначення маршрутів її реалізації. За безсумнівної актуальності питання про розвиток тьюторства в Україні його використання в освітній системі та повсякденному житті недостатньо. Тому актуальним стає питання про підготовку спеціалістів у цій сфері – тьюторів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням зарубіжного досвіду професійної підготовки тьюторів українські

вчені займалися у таких аспектах: з'ясування вимог до професійної компетентності тьюторів у системі дистанційного навчання США (Р.В. Шаран), інноваційних педагогічних технологій у підготовці тьюторів у Мексиці та Венесуелі (О.А. Жижко), вивчення досвіду Відкритого університету Великої Британії у підготовці викладачів для системи дистанційної освіти (О.О. Фенчук, А.Г. Статкевич) тощо. У наших попередніх дослідженнях було здійснено огляд зарубіжного досвіду формування тьюторської компетентності [18], а також висвітлено питання державної політики США щодо тьюторства як індустрії додаткових освітніх послуг [17]. Проте досвід професійної підготовки тьюторів у США ґрунтовно не досліджувався, що і було поставлено за мету у цьому дослідженні.

Постановка мети. Мета статті полягає в аналізі шляхів організації та досвіду підготовки тьюторів у США.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасній педагогічній науці у США проблемами тьюторства займалися В.А. Алевен [2], Р.С. Бейкер [4], А.К. Грейсер [8], К.Р. Кодінгер та ін. Висвітленням психолого-педагогічних, методичних і правових засад професійної підготовки до тьюторської діяльності займалися Е.Р. Рейснер [10], А. Барр [5], М.А. Пауел [9] та ін. Методичні розробки та керівництва для навчання і діяльності тьюторів запропонували Е.Е. Гордон [16], В.С. Робертс [11] та ін.

У «Керівництві з кваліфікації тьютора / постачальника освітніх послуг» зазначається, що тьютор може отримати необхідні компетентності завдяки навчанню за програмою бакалавра освіти та / або отриманню ліцензії на право викладання, а також завдяки завершенню дослідження, що підтримується програмою з підготовки тьюторів [16, с. 259].

Аналіз інформаційних ресурсів порталу «Learn how to become» засвідчує, що у США є кілька шляхів отримання професійної підготовки до тьюторської діяльності:

1. Формальне навчання в галузі освіти, включаючи сертифікати помічників учителів. Також для них деякі тьюторські компанії можуть вимагати додаткової підготовки з вивчення методик, які вони використовують у своїй практиці.

2. Завершення сертифікаційної програми підготовки тьюторів. Сертифікаційні програми забезпечують ґрунтовну підготовку щодо ключових стратегій і методів навчання, підвищуючи професійну довіру. Кандидати можуть проходити дозові та розширені сертифікаційні програми від національних асоціацій або інших сертифікаційних органів.

3. Для отримання тьюторської підготовки можна вступити до однієї з національних асоціацій, які можуть стати важливим ресурсом для сучасних і майбутніх тьюторів. Через асоціації майбутні тьютори отримують допомогу наставників із тьюторства, інформаційні бюлетені для роботи, можливість відвідування річних конференцій і мережових заходів, сертифікати про підготовку до тьюторської діяльності. Потенційні тьютори можуть приєднатися до таких груп, як Національна асоціація тьюторів (National Tutoring Association), Американська асоціація тьюторів (American Tutoring Association) та Асоціація професіоналів-тьюторів (Association for Tutoring Professionals).

Такі асоціації мають різні сертифікаційні програми та вимоги до них (табл. 1).

Одним зі шляхів формування тьюторської компетентності вважаються сертифікаційні курси при Національній тьюторській асоціації, Американській тьюторській асоціації й інших організаціях і тьюторських компаніях, адже вони забезпечують навчання передових технологій, ключових стратегій і методів тьюторства за одночасного підвищення професійної компетентності. Так, програма навчання тьюторів Центру навчальних ресурсів (Learning Resources Center) Університету штату Меріленд, округ Балтимор (University of Maryland, Baltimore County) пропонує курс, що є оглядом теорії основних прийомів і методів навчання, ролі тьютора та тьюторанта і їх взаємодії для сприяння ефективному тьюторству. Акцент у курсі робиться на спільному й інтерактивному навчанні, навичках спілкування, активному навчанні, коли слухачі моделюють, практикують, оцінюють і розробляють різні методики індивідуального та групового тьюторства, застосовують вивчені принципи і стратегії у тьюторських програмах. Курс дозволяє слухачам розвивати у собі гнучкі стилі тьюторства, які допомагають тьюторантам стати впевненими і самостійними учнями, підкреслити вплив тьюторства на навчання й особистісний розвиток самого тьютора [14].

Національна асоціація тьюторів пропонує широкий спектр послуг із підготовки, оцінювання та сертифікації тьюторів. Крім традиційного навчання, використовується навчання онлайн через NTA Live та записані вебіари. Також НАТ розповсюджує інформаційні бюлетені та навчальні книжки власного видавництва для підготовки до сертифікації різних рівнів (Basic Level Tutor Training, Intermediate Level Tutor Training, Advanced Level Tutor Training).

Асоціація пропонує такі теми для підготовки професійних тьюторів: «Визначення

Таблиця 1

Сертифікаційні програми та вимоги підготовки тьютерів у США

Організація	Сертифікація	Вимоги
Американська асоціація тьюторів	Тьютор АТА (ATA Tutor)	Ступінь бакалавра й один рік викладання або тьюторства; підтвердження кваліфікації та два рекомендаційні листи
Асоціація професіоналів-тьюторів	Асоційований тьютор (Associate Tutor)	10 годин навчання; щонайменше 25 годин тьюторського досвіду; членство в АПТ і два рекомендаційні листи
	Прогресивний тьютор (Advanced Tutor)	Принаймні 20 годин навчання; 50 годин тьюторського досвіду; членство в АПТ і два рекомендаційні листи
	Магістр тьютор (Master Tutor)	Не менше 30 годин навчання; 75 годин тьюторського досвіду; членство в АПТ і два рекомендаційні листи
Національна асоціація тьюторів	Тьютор базового рівня (Basic Level Tutor)	Диплом середньої школи; член НАТ; 10 годин тьюторського досвіду; базовий курс навчання й оцінювання
	Академічний інструктор (Academic Coach)	Сертифікація базового рівня; аспірантура; членство в НАТ; щонайменше 10 годин викладацького досвіду та повної базової підготовки з оцінки навчання
	Тьютор середнього рівня (Intermediate Level Tutor)	Сертифікація базового рівня; поточний член НАТ; 30 годин університетських кредитів; 30 годин тьюторського досвіду; компетентність у навчанні й оцінюванні
	Тьютор вищого рівня (Advanced Level Tutor)	Сертифікація тьютора середнього рівня; поточний член НАТ; аспірант або доктор; 50 годин тьюторського досвіду; компетентність у навчанні й оцінюванні
Асоціація коледжів читання та навчання	Тьютор I рівня (Level I Tutor)	Принаймні 12 годин навчання, 25 годин тьюторського досвіду та середній бал 3,25 або вище.
	Тьютор II рівня (Level II Tutor)	Сертифікація I рівня; 12 годин формальної підготовки та додаткових 20 годин тьюторського досвіду.
	Тьютор III рівня (Level III Tutor)	Вимоги до сертифікації I та II рівня, а також: повні 25 додаткових годин навчання та 2 години навчальних сеансів у режимі реального часу

тьюторства», «Чим тьюторинг відрізняється від викладання й академічного коучингу?», «Фундаментальні моделі і принципи професійного тьюторингу», «Чотири етапи тьюторства», «Чому не всі можуть бути тьюторами», «Когнітивне навчання», «Як стиль лідерства впливає на тьюторство», «Ваша філософія тьюторства», «Факти і помилки у тьюторстві» та ін. [6]. Також цікавими є спеціальні семінари для підготовки тьюторів. На одному з них – «Тьютори: розуміння втоми співчуття» (Tutors: Understanding Compassion Fatigue) – пропонується звернути увагу на ставлення тьюторів до підопічних, яке з часом стає цинічним через втому й однонамітність. Тьюторам пропонується тренінг для того, щоб уникнути помилок спілкування з підопічними, допомагаючи їм досягти успіху, бути впевненими і незалежними, а також навчитися уникати втоми співчуття [15].

Асоціація професіоналів-тьюторів (АПТ) забезпечує комунікаційну платформу, яка зв'язує тьюторів, тьюторів-координаторів

та адміністраторів, котрі прагнуть розвитку незалежності учня. АПТ пропонує такі можливості, як членство в асоціації, високоякісний професійний розвиток, співтовариство професіоналів, обмін засобами та методами, підготовку учителів і викладачів, проведення щорічної конференції для дослідників і практиків, публікації досліджень та інформаційних бюлетенів, Інтернет-тренінги через веб-семінари. На офіційному сайті асоціації [13] зазначається, що цілями АПТ є надання можливостей для тьюторів, тьюторів-координаторів та адміністраторів розвивати й удосконалювати навички, використовуючи методи та стратегії; створення основи для стимулювання досліджень у галузі філософії та практики навчання; розвиток відносин з іншими організаціями, школами та підприємствами, які також прагнуть розвитку незалежності учнів; проведення щорічної конференції та видання публікацій, щоб довести інформацію до всіх зацікавлених груп.

Для того, щоб стати асоційованим, досвідченим або майстром тьютором, АПТ пропонує кілька кроків: стати членом АПТ та подати заявку на сертифікацію; подати свідоцтва про підготовку у галузі викладання; зібрати рекомендаційні листи; подати свідоцтва про досвід викладання. Для підтвердження сертифікації претендентом на асоційованого тьютора мають бути засвоєні такі обов'язкові теми: «Визначення тьюторства й обов'язків тьютора», «Основні рекомендації для тьюторів», «Основні дозволені та не дозволені дії тьютора», «Методика успішного початку та завершення заняття», «Комунікативні навички», «Активне прослуховування та перефразування», «Відповідність тьюторської програми етиці та філософії», «Моделювання вирішення проблеми», «Критичні навички мислення», «Постановка цілей / планування», «Навчальні навички», «Моделювання ролей», «Спеціальні навички», «Ведення записів / Документація». Претенденту на досвідченого тьютора, крім цих тем, потрібно ознайомитися з використанням пробних тестів, характеристиками дорослих учнів, стилями навчання, міжкультурними комунікаціями, можливостями використання ресурсів, особливостями тьюторства у предметних областях. Майстер-тьютор має, крім перерахованого вище, вивчити такі обов'язкові теми: «Асертивний тьюторинг», «Як займатися з цільовими групами», «Як застосовувати та інтерпретувати стилі навчання», «Структурування навчального досвіду», «Підготовка та контроль інших викладачів (навички наглядю)», «Навички управління групами (групова взаємодія та групова динаміка)» [3].

Асоціація коледжів читання та навчання (АКЧН) є групою фахівців, які працюють у сфері читання, навчальної допомоги, освіти, тьюторингу та наставництва на рівні коледжу й освіти дорослих. Найважливішою функцією та загальною метою АКЧН є створення форуму для обміну ідеями, методами й інформацією для покращення навчання учнів і сприяння професійному зростанню її членів. Члени асоціації пропонують практичне застосування своїх досліджень і сприяють впровадженню інноваційних стратегій для покращення навчання учнів. У душі спільноти члени поширюють свій власний успішний досвід серед інших викладачів, щоб усі могли ним скористатися [1].

АКЧН пропонує Міжнародну сертифікацію навчальної програми для тьюторів (International Tutor Training Program Certification) у навчальних закладах. Після надання навчальній програмі сертифікації АКЧН навчальний заклад має право визнавати своїх викладачів як таких, що відпо-

відають затвердженим вимогам цієї програми навчання. Сертифікація АКЧН надає професіоналам можливість створювати, удосконалювати та розширювати підготовку тьюторів для унікальних програм кампуса. АКЧН-сертифіковані програми демонструють високі стандарти: сертифікація забезпечує визнання та підтвердження успішної роботи тьюторів, встановлює професійні стандарти майстерності та навчання для тьюторів, підвищує надійність програми для адміністраторів та установ.

У стандартах асоціації [12] стосовно сертифікації тьюторів I, II та III рівнів зазначено теми, що мають бути засвоєні, знання і навички, які тьютори мають набувати у процесі навчання і підготовки, та засоби оцінювання.

Стандарт для I рівня охоплює 14 тем, після вивчення яких тьютор має знати і розуміти поняття тьюторингу, роль тьютора та вміти відрізнити тьюторинг від інших педагогічних стратегій і ролей (наприклад, додаткового навчання, наставництва та викладання); виконувати відповідний протокол і дії з погляду робочих обов'язків; вміти розпочати та завершити заняття на основі інструкцій навчальної програми, як зазначено в описі посади; усвідомлювати та розуміти основні принципи теорії навчання дорослих, розумітися на стилях навчання та теорії навчання традиційних студентів коледжу; вміти визначити різні ефективні стратегії та ресурси для вирішення складних проблем і ситуацій, що виникають у процесі навчання; розуміти важливість бути прикладом для учнів у ході тьюторингу; вміти ефективно допомагати учням у плануванні та / або встановленні особистих навчальних цілей; розуміти й успішно реалізувати одну або декілька комунікативних навичок (вербальні та невербальні навички спілкування, культурні відмінності у спілкуванні, гендерні відмінності у спілкуванні); демонструвати активне прослуховування та практику перефразовування в процесі навчання; добре знати ресурси кампуса та використовувати цю інформацію для допомоги підопічному за потреби; підбирати перелік стратегій для вдосконалення процесу вивчення інформації (ефективне управління часом, конспектування, тестування, мотивація, гра, зменшення тривоги тощо); розуміти характеристики «критичного мислення» та включати критичні навички мислення в роботу; розуміти важливість етичних стандартів поведінки тьютора з урахуванням як професійних стандартів, так і керівних принципів і вимог, дотримуватися інструкцій щодо етики; вміти впро-

ваджувати кроки до ефективного вирішення проблем стосовно конкретної моделі та навчити підопічного використовувати цю модель для вирішення безлічі академічних і психосоціальних проблем.

Стандарт для II рівня охоплює 7 тем. Тьютор II-го рівня успішно має завершити навчання I рівня й отримати мінімум 25 / 50 контактних годин фактичного навчання. Він продовжує демонструвати навички, установки та поведінку, якими оволодів під час навчання на I рівні, і тепер готовий установити зв'язок між навичками I рівня й основними філософсько-психологічними аспектами успішного навчання, зокрема впливом світогляду людини на тьюторинг і навчання. Темі II рівня більш рефлексивні, ніж темі I рівня, і результати навчання, таким чином, забезпечать більше можливостей для рефлексії та самоаналізу з боку тьютора. Після виконання вимог на цьому рівні навчання тьютор буде сертифікованим тьютором II рівня.

Підготовка тьютора на III рівні призначена для досвідченого тьютора, зацікавленого у вивченні основ методів управління, включаючи поняття про послуги, цілі та завдання Навчального центру / Тьюторських програм. Тьютор повинен мати додаткову підготовку та взяти на себе додаткову відповідальність, яка може включати в себе участь у плануванні послуг, організації заходів, атестуванні тренінгів, створення та виконання спеціалізованих проєктів на базі центру. Тьютор III рівня має досліджувати прикладну теорію навчання більш глибоко, ніж тьютори I і II рівнів. Після виконання вимог щодо сертифікації на цьому рівні навчання тьютор отримує статус сертифікованого майстра тьютора.

Таким чином, практика підготовки тьюторів через сертифікаційні програми досить поширена у США. Це підтверджується наявністю кількох асоціацій, які надають послуги із сертифікації та навчання тьюторів. Незважаючи на різноманітні вимоги до отримання сертифікатів різних рівнів, більшість асоціацій дотримуються стандарту, розробленого в АКЧН. Чіткі вимоги цього стандарту для отримання сертифіката тьютора дозволяють унормувати діяльність тьютора щодо освіти підростаючого покоління та дорослих, гарантуючи якість його підготовки.

АКЧН пропонує ще один засіб для підготовки тьюторів – проведення сезонних шкіл (інститутів) для тьюторів. Зокрема, у 2017 р. АКЧН провела Літній інститут АКЧН для тьюторів і наставників з метою забезпечення учасників тренінгів інструментами для розробки тьюторських програм, які від-

повідають професійним стандартам і переліком практикам [7].

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, на основі аналізу національних інформаційних освітніх ресурсів США можна зробити висновок про те, що професійна підготовка тьюторів у цій країні здійснюється або у рамках формального навчання в галузі освіти з обов'язковим проходженням сертифікаційних курсів, або шляхом обов'язкового звернення сертифікаційної програми підготовки тьюторів, або завдяки вступу до однієї з національних асоціацій із підготовки тьюторів. Перспективу подальших розвідок у цьому напрямі вбачаємо в аналізі досвіду країн Європи щодо професійної підготовки тьюторів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. About CRLA Certifications. URL: <http://www.crla.net/index.php/certifications/about-crla-certifications> (access date: 20.12.2018).
2. Alevan V.A., Koedinger K.R. An effective metacognitive strategy: Learning by doing and explaining with a computer-based Cognitive Tutor. *Cognitive science*. 2002. № 26(2). P. 147–179.
3. ATP Certification. URL: <https://www.myatp.org/wp-content/uploads/2015/04/Tutor-Certification.pdf> (access date: 20.12.2018).
4. Off-task behavior in the cognitive tutor classroom: when students game the system / R.S. Baker et al. *Proceedings of the SIGCHI conference on Human factors in computing systems*. Vienna, Austria, 2004. P. 383–390.
5. Successful College Tutoring: Focusing On The Learning Disabled Student In The Learning Center / A. Barr et al. Washington, D.C. : U.S. Department of Education, Office of Educational Research and Improvement, Educational Resources Information Center, 1978. 184 p.
6. Certification for Professional Mentors. URL: <http://www.ntatutor.com/certification-for-professional-mentors.html> (access date: 20.12.2018).
7. CRLA Summer Institute for Tutor and Mentor Trainers. URL: <http://crla.net/conference/61> (access date: 20.12.2018).
8. AutoTutor: A tutor with dialogue in natural language / A.C. Graesser et al. *Behavior Research Methods, Instruments, & Computers*. 2004. № 36(2). P. 180–192.
9. Powell M.A. Academic tutoring and mentoring: a literature review. URL: <https://www.library.ca.gov/CRB/97/11/97011.pdf> (access date: 20.12.2018).
10. Reisner E.R., Petry C.A., Armitage M.A. Review of Programs Involving College Students as Tutors or Mentors in Grades K-12. Vol. 1. Washington, D.C. : Policy Studies Associates, Inc., 1990. 73 p.
11. Roberts V.C. Tutor Resource Manual: Tutoring Students in the Community College. Includes Section on Disabilities. Virginia : Arrowhead Community Colleges, 1994. 63 p.
12. Standards, outcomes, and possible assessments for ITTPC certification / R. Schotka et al. URL: [Випуск LXXXVI. 2019](http://uca.edu/accreditation/files/2016/09/hlc17-4-

</div>
<div data-bbox=)

academics-b-academicsservices-0006.pdf (access date: 20.12.2018).

13. The Association for the Tutoring Profession. URL: <https://www.myatp.org> (access date: 20.12.2018).

14. Tutor Training Program. URL: <http://lrc.umbc.edu/tutor/tutor-training-program> (access date: 20.12.2018).

15. Tutors: Understanding Compassion Fatigue. URL: <http://www.ntatutor.com/understanding-compassion-fatigue.html> (access date: 20.12.2018).

16. Революция в тьюторстве: прикладное исследование передового опыта, вопросов политики и дости-

жений учащихся / Э. Гордон и др. Ижевск : ERGO, 2010. 332 с.

17. Осадча К. Ключові моменти державної політики США щодо тьюторства як індустрії додаткових освітніх послуг. Педагогічний дискурс. 2016. Вип. 21. С. 127–132.

18. Осадча К. Огляд зарубіжного досвіду формування тьюторської компетентності. *Професійна підготовка фахівця в контексті потреб сучасного ринку праці* : матеріали II Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. Київ, 2017. С. 188–191.